

521/

*Viljapuude ja Marjapõõsaste
Haigused
ja
Kahjurid
ja nende vastu võitlemine*

E. Lepp.

Dipl agr. et hort.

*E. Aianduse ja Mesinduse Seltsi väljaanne
Tallinnas*

Pealadu kauplus „Õ I E“, Raekoja pl 9. Tallinna.

Riigi Põlevkivitööstuse Viljapuu-karbolineum

R. P. T.

viljapuude kevadiseks pritsimiseks.

Müügil: 5- ja 10-liitrilistes plekknõudes ja 200-ltr vaatides Igal karbolineuminõul on tarvitamise õpetus kaasas.

Viljapuude pritsimiseks lahjendatakse 1 osa viljapuu-karbolineumit 4—6 osa veega. Kõige sobivam aeg pritsimise läbiviimiseks on pungade puhkemise eelkui pungad on juba liikunud, kuid leheotsad veel mit, te nähtaval; kui rohelised lehed juba nähtaval, tuleb karbolineumiga pritsimine lõpetada, sest siis võib karbolineumiga pritsimine esile katsuda noorte kasvude vigastusi.

Ühe viljapuu pritsimiseks läheb keskmiselt 6 ltr. eeskirja kohaselt *veega lahjendatud* pritsimisvedelikku.

Riigi Põlevkivitööstuse viljapuu karbolineum on müügil kõigis Eesti Seemnevilja Ühisuse seemnekauplustes.

Riigi Põlevkivitööstuse juhatus saadab tellimise peale viljapuukarbolineumi raudtee järelmaksuga igasse vabariigi raudteejaama välja — hinnaga à Kr. 0.25 liiter netto franko Kohtla jaam, nõu eraldi.

Tellimiste ja järelepärimistega pöörduda aadressil:

Riigi Põlevkivitööstuse Juhatus.

Tallinn, Valli tän 4-3 Telefonid: 450-85 ja 450-62

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis

1932: 0592

5724

Lühike kokkuvõte viljapuude haigustest, kahju- ritest ja tõrjest

dipl. hort. et agr. E. Lepp.

Pole kaugel ajad, mil haiguste ja kahjurite tegevusele viljapuuaedades vaadati kui paratamata nuhtlusele. Selle järele, missugust hävitust „satikad“ aedas korraldasid, vaheldus ka hea ja halb saagiaasta.

Järekindlat saaki on võimalik kindlustada mitte plekilises ussitanud viljas, millist meil olemas tõeline üleproduksion, vaid tervisest punetava vilja näol, kui mõned tunnid pühendakse haiguste kahjurite elu ja tegevuse tundma õppimisele ja ei unustata kasutamast vastavaid kaitseabinõusi ja vahendeid

Käesolev broshüür, nii palju kui ruum seda lubab püüab anda väikse ülevaate tähtsamatest „patustajatest“, viljapuuaedades, märkides ära selle juures ka tõrje viisid.

1. Pakterhaigused.

a) Üldised tunnused: Haigusi tekitavad silmale nägemata pisikud. Viljapuudel tuleb esile, nii tüvel kui juurtel, ebaloomulik kasv, muhud, üksikute osade närbumine ja kuivamine. Õige tihti käib haigusega kaasas mädanik millel peamiselt alati halb hais.

Pakterid tungivad taime osadesse läbi haavade ja õhupilude. Harvematel juhustel aga läbi kattede.

Haigused esinevad teinekord taudina.

Tõrje: Haigestunud taimosade, raskematel juhustel terve puu eemaldamine aiast ja põletamine. Viljapuudel hoiduda haavade tekitamist. Alaline haavade ja lõikekohtade hool (väiksemad haavad katta puuvahaga, suuremad odavama õlivärviga, viljapuu karbolineumiga või $\frac{1}{2}$ tundi tasasel tulel keedetud puutõrvaga.) Mulla (uspuluni ehk formaliini 0,5% lahuga 10 lt. m²) ja tööriistade desinfectioon. Käed ja riided hoida puhtad.

b) Tähtsamad pakterhaigused ja tõrje

Paktervähk: (*Bacterium mali* ja *piri*.) Viljapuudel tekkivad lahtised haavad ja muhud, mis väliselt sarnanevad seenvähjale. Kui teha piklik lõige muhu või haava kohast, siis ilmuvad nähtavale punakad vöödid. Oksad, vahest terve puu kuivab.

Tõrje: Haiged osad või terve puu eemaldada aiast.

Pakterpõletik: (*Bacillus amylovorus*, *B. spongiosus*).

Haiguse tunnused: Õied, lehed, noored kasvud muutuvad mustaks, vahest hävineb kogu võra.

Tõrje: Vaata paktervähk.

Juurvähk (*Bacterium tumefaciens*).

Haiguse tunnused: Pää- ja harujuurtel tekivad mügarad, viimased noorelt siledad, vananedes krobelised ja lõpuks lähevad mädanema. Teeb häävitusetööd peamiselt noorte puude juures.

Tõrje: Muhud lõigata välja ehk hävitada puu. Lõikekohad määrada viljapuu karbolineumi ehk 0,5% uspulumi lahu ja savi seguga. Väljalõigatud mügarad põletada ära. Tööriistade ja mulla desinfectioon. (Vaata „Aed“ 1931, nr. 10.)

2. Seenhaigused

a) Üldised tunnused: Haigestunud puuosad kaetud valkjast — hall — pruunikate täppide, suuremate plekkide, lehtrikeste või pehme padjataolise hallituse korruga. Mõnikord esinevad taimedel jahutaolise kattena. Seened suuremalt osalt parasiidid. Kõige rohkem kannatavad lehed, noored kasvud, vili ja vahel juured.

Hoidub alal ja levineb seenõeste või seenjuurniidikeste kaudu. Haavad kergendavad nakkamist.

Tõrje: Seened elavad ja talvituvad (eosed, niitkude) haigestunud puu osadel, viimased korjata kokku ja hävitada. Rooste seente juures (lehtede all kõrgemad kühmud) eemaldada viljapuuaedade ümbrusest, seenhaiguse peremehed (karusmarjarooste korral tarnad, sõstra — viltrooste juures (*Pinus Strobus*, *P. Cembra*). Mulla desinfektsioon. Tervete puude ja põõsaste istutamine. Korduv pritsimine väävel-, kalifornia ja bordoovedelikuga või tolmutamine vääveltolmu-dega.

Tähtsamad seenhaigused ja tõrje.

Seenvähk (*Nectria galligena*.)

Haiguse tunnused: Okstel, tüvel lahtised tursunud äärtega haavad või kinnised kuhjunud, krobelised muhud (noorematel puu osadel).

Tõrje: Muhud ja tursunud haava ääred lõigata välja terava noaga puu terve koeni. Lõikekohad katta puutõrva või viljapuu karbolineumiga.

Õuna-, pirnikärntõbi (*Venturia inaequalis* ja *V. pirina*)

Haiguse tunnused: Noortel lehtedel ülemisel pinnal tekivad pruunikasmustad plekid, pirni rohelised kasvud lõikevad, viljal ringikujulised väiksemad ehk suuremad pruunikad laigud, laikude kehast praguneb vili, kuhu tihti asub elama *Monilia* haigus.

Tõrje: Sügisel rehitseda kokku viljapuude lehed või kaevata puu all maa sisse. Pungade puhkemise eel pritsida 2% bordoovedelikku, pääle õitsemist 0,5—1%, 2—3 nädalat hiljem 1% bordooga. Esimese pritsimise võiks anda kalifornia vedelikuga.

Kärntõbe vastu pritsimisega võib puid kaitsta veel õunamähkuri ja teiste röövikute vastu, kui bordoovedelikule lisada juurde tinaarsenaati ehk arseenrohelist.

Puuvilja-mädanik ehk *Monilia* (*Sclerotinia fructigena*).

Haiguse tunnused: Seen esineb lumivalgete plekkidena, tekib ainult vigastatud viljal. Valged plekid ehk eostepadjakesed ilmuvad tihti viljal korrapäraste ringidena. Sügisel vili kortsus, lõheeb mustaks, tekib vilja-muumia. Haigus tuleb ette veel õite ja okste juures, viimaste kuivamise näol.

Tõrje: Viljapuult ja puu alt koguda haiged viljad ja põletada ära. Kärntõbe võitlemisega kaitseme juba *Monilia* vastu, kuid siiski soovitavam esimene pritsimine teha kalifornia vedelikuga.

Kiivilja-mädanik (*Sclerotinia Cinerea*).

Haiguse tunnused: Samad, mis puuvilja mädanikul.

Tõrje: Sama.

Ploomi kott-tõbi (*Taphrina pruni*).

Haiguse tunnused: Neor vili venib pikaks, kortsus, tuum ei teki, jääb seest tühjaks ja värv muutub roosakaks, pärast kattub halli korruga.

Tõrje: Vili kohe eemaldada puult ja hävitada, haiguse all kannatavad oksad lõigata puult. Enne pungade puhkemist pritsida kaliforniavedelikuga.

Ploomi ja kirsi nõialuud (Taphrina institiae ja T. cerasi).

Tunnused: Puudel tuulepesad.

Tõrje: Tuulepesad lõigata terava noaga välja, haavad määrada tõrva ehk puu karbolineumiga.

Karjumarja-rooste (Puccinia caricis-ribis).

Haiguse tunnused: Marjadel ja lehtedel tekivad punased laigud pärast muutuvad kollakashalliks. Marjad kukuvad maha enne valminemist. Haigus esineb veel sõstar-del.

Tõrje. Haigete osade korjamine ja põletamine.

Karusmarja-jahukaste (Sphaerotheca mors-uvae).

Haiguse tunnused: Noored lehed, kasvud ja marjad kattuvad valge jahuse korruga, mis pärast muutub mustaks. Kasvude kasv jääb kängu. Suurt laastamise tööd teeb noorte põõsaste ja viljade juures.

Tõrje: Haigestanud osade eemaldamine. Fritsimine enne pungade pakatamist 3% rauavitrioli vedelikuga. Siis kohe pärast õitsemist ja selle järele veel 2 korda 10 päevaste vahedega Kasoraaniga (vaata „Aed“ 1931, nr. 4.)

3. Kahjurid

a) Üldised tunnused: Putukad ja liblikad. Kahju teevad nende tõugud ja röövikud. Munevad munad puu osadele (tüvi, noored oksad, kasvud, lehed, õied ja viljad), mis talvituvad enamasti puul (tüvel, võras), siin võib talveunes leida veel röövikuid ja nukke (vahest mullas puu all). Kevadel puude lehtemineku ajal ilmuvad kahjurid välja ja hävitavad närimisega, vahest imemisega noori lehti, kasvusi, õisi ja vilja. Õige tihti valmistavad võrgu.

Tõrje: Puu tüvede puhastamine sügisel korgistanud kihist. Mulla ringikeeramine sügisel puu all.

Kahjurite pük liim- ja püümisvöödega. Pritsimine kevadel puudemürkide (kaliforniavedelik, õliemulsioon, nikotiin ained) ja hiljem röövikute ilmunise korral toidumürkidega (arsenmürgid).

c) Tähtsamad kahjurid ja tõrje.

Võrgendikoi (Hyponomeuta maninella).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Kevadel leidub viljapuudel kollakat värvi röövik (uss!) musta pea ja musta punktidega. Suurus 20 mm. Noored lehed mähib võrku. Hävitab neid, et järele jääb ainult lehest „luukere“. Sünnitajaks väike liblik. Munad muneb puule suvel.

Tõrje: Pritsida viljapuid kevadel puu karbolineumiga (vaata „Aed“ 1932, nr. 3), röövikute ilmunise korral (kaitseks ka seenhaiguste vastu) aga bordoo — arseen vedelikkude seguga.

Õunamähkur ehk õunauss (Carp. capsa pomonella).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Õunad ja pirnid ussitanud, viljad auklised. Kui lõigata vili lahti siis võib leida sealt seest rööviku (uss!) mille värv kollakas ja suurus täiskasvanul 18—19 mm. Hävitab viljaseemneid. Tekitajaks väike liblik. Lendab juuni keskel ja muneb noortele viljadele.

Tõrje: Puu tüved hoida puhtad korgistunud kihist ja paremad puud lubjata. Pritsida kohe peale õielehtede lange mist 0,5—1% bordoovedeliku ja kaltsiumarsenaadi ehk uraania roheline seguga, sellega võitleme veel kärnatõbe vastu. Teine pritsimine anda sama ainega 2—3 nädalat hiljem. Puult langenud õunad korjata kokku ja hävitada. Augusti kuu algul puule panna püünisvööd (õlg, kalts, tugevam paber kokkukeeratult). Mõne päevaste vahedega võtta puult vööd ja põletada ära. Korrata 3—4 korda.

Väike külmaliblikas (Cheimatobia brumata).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Isane liblik tiibadega, esimene paar tiibadest pruun pikuti vöötidega, teine paar kollane. Suurus 20—25 mm. Emane liblik peamiselt ilma tiivadeta, esimesel silmapilgul võib vaevalt tunda temas liblikat. Ilmub nähtavale alles oktoobri kuus. Emane ronib mööda puutüve ja laob mune. Kevadel ilmuvad munadest kollakasrohelist (seljal tumedam vööt kuna külgedel 3 valget riba) röövikud ja hävitavad viljapuude lehti, ning õiti.

Tõrje: Varakevadel pritsida puud puu karbolineumiga. Hävitab munad. Röövikute vastu võib leida kaitset arseenmürkide pritsimisega. Sügisel emaseid liblikaid püüda liimvööga (vaata „Aed“ 1931, nr. 8/9).

Rõngakõdrik (Malacosoma neustria).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Liblik muneb 300—400 muna 12 mm. laiuse rõngana noorematele okstetele. Kevadel ilmuvad siit välja röövikud, millede suurus kõigub 5 sm ümber. Selg punakas pruun, kesk selga valge, külgedel — sinine vööt. Valmistavad võrgust ja lehtedest pesa, kust käivad hävitamas noori puu osi.

Tõrje: Munad korjata kokku, röövikute vastu nende ilmumise korral käsutada arseenmürke.

Õunapuu — lehekirp (Psylla mali).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Putkas 2—3 sm. suure peaga ja värvilt rohekas kollane. Emastel punakas selg. Omab tiivad ja tugevad jalad, suudab hüpata. Kevadel ilmuvad talvitanud munadest väikesed kollakas-rohelised tõugud ja hävitavad noori pungi ja lehti.

Tõrje: kevadel pritsida puud karboneumi, suvel petroleumiemulsiooga.

Lehetäi (Aphis pomi, piri, pruni).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Noo-

red kasvud kaetud tihedalt väikeste läikivate mustade muna-
dega, kust kevadel ilmuvad tõugud, peamiselt rohkat värvi.
Elavad suve läbi noortel puu osadel ja imevad toitaineid (le-
he alumisel küljel).

Tõrje: Vastab lehekirbule.

Hästi mõjub pritsimine nikotini ekstraktiga.

Kirptäid (*Lepidosaphes ulmi* jne.).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Puu
noorematel ja vanematel osadel väikesed tugevakestalsed kil-
bid, värvilt valged, hallid jne., millede all elutsevad täid, mis
imevad toitaineid.

Tõrje: Pritsida viljapuu-karbolineumiga, kalifornia vede-
liku või petroleumiemulsiooniga. Võib ka kasutada sinigaasi.

Pajumailane (*Cossus cossus*).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Puu-

Hoolitsege puuviljaaia eest!

Putukate ja kõik suguste haiguste häävitamise
keem aained:

Vasevitriol, pariisiroheline, tubaka ekstrakt, kar-
bolineum jne. ning kõik teised keemia-, öli, värvi,
pintsli, apteegi jne. kaubad.

Eht jaapani putukahäävitamise pulper „Destroyer“.

A.-S. Mey & Landesen, Tallinn

Viru tän nr 9. Telefon 446-46.

tüvel siin ja seal augud, milledest tuleb välja puupuru ja sõn-
nikut. Puus asub ühe hallikas-pruunikirju liblika röövik,
lihakarva punast värvi ning puurib käike. Röövik elab hari-
likult puu tüves 2 a., millise aja vältel omab 9 sm pikkuse
ja väikese sõrme jämeduse paksuse.

Hävitab puu täielikult.

Tõrje: Röövik lõigata välja ühes kaevanditega, kui vii-
mased väikesed. Hiljem toppida aukudesse väävelsüsinikku
kastetud puuvilla ja auk panna kinni puuvahaga.

Kuivab puu või on kahjutegevus suur, siis raiuda puu

maha ja kohe põletada ära.

Õunapu — õielõikaja (*Anthonomus pomarum*).

Kahjur ja kahjutegevuse tundemärgid: Väike 4 sm. suurusene putukas, värvilt mustjas-pruun, tiibadel helehall põikvööt. Puurib õie pungadesse auke, muneb muna sisse. Õied tõmbuvad pruuniks ja kuivavad. Õies asub putuka tük, kes hävitab emaka ja tolmukad.

Tõrje: Varahommikul järsu liigutusega raputada puid. Raputamise korral putukad kukuvad maha puu alla laotatud linale. Korjata kokku ja hävitada ära. Sama teha õitega. Võib kasutada veel liimivõõsid.

4. Pritsimisvedelikud

Bordoovedelik: Üks parematest ja odavamatest pritsimisvahenditest seenhaiguste vastu. Kasutatakse harilikult 1% lahuna. Kängem vedelik (2%) võib kergesti halvasti mõjutada noori lehti, kuna kevadise puu osade pritsimiste puhul võib siiski kasutada.

1 kg. vasevitrioli.

1 kg. kustutamata lupja.

100 lt. vett.

Kõige pealt tuleb lahutada vasevitriol 50 lt. vees, mis sünnib puuanumas ja õrdsas ripnevas kotis. Lahustamist tuleb toimetada 24 tundi enne lubjavee valmistamist. Siis võtta lubi, segada vähese veega kõrdiks ja lasta läbi sõela, nüüd alles lisada juurde 50 lt. vett. Mõlemad lahud kallata ühe korraga ja väikeste joana kolmandasse nõusse. Hästi segada veel.

Lubja mitmesuguste omaduste pärast võib bordoovedelik õige tihti olla hapu reaktsiooniga, mis kahjulik lehtedele. Viimase omaduse kindlaksmääramiseks võib kasutada ära uut läikivat taskunuga või lakmuspaberit.

Nuga tuleb hoida bordoovedelikus 1—2 minutit, kui tõmbub nuga vasekarva, on vedelik liiga hapu, kuna lakmuse puhul muutub ta punaseks.

Haput reaktsiooni võib kaotada lubjalahu juurde lisamisega, mida tuleb teha nii kaua kui nuga ja lakmus ei muutu värvingus.

Hästi valmistatud bordoovedelik on taevakarva sinine. Kõige paremini mõjub ja kleebib värske bordoo.

Puu pritsimise juures tuleb panna tähele, et lehtedele ei satuks palju vedelikku. Pritsimist peab toimetama tuulevaikse ilmaga ja kui ei ole loota vihma.

Hästi pritsitud puul võib näha pritsimisainet ühetaoliste, väikeste nõelapiste suuruste punktidenä, viimased ei tohi mitte joosta kokku.

Sarnast tulemust saab sel ajal kätte, kui pritsimise ajal ei seista mitte paigal, vaid hariliku sammuga liigutakse pritsitava puu ümber.

Sarnane nõue on maksev igasuguste suviste pritsimiste korral, kuna talvel, varakevadel võib ja tuleb pritsida tihedamalt. Enne pritsimist aga puutüved puhastada samblast, korgistanud korrast jne. Sambla saab puult kätte 4—5% rauavitrioliga või kaliforniavedelikuga. Sambla pritsimist võib toimetada ka talvekuudel, kui väljas ei ole mitte külma. Pritsida tugevasti.

Bordovedelik ja uraania roheline segu.

mõjub seenhaiguste ja kahjurite vastu. Uraania roheline puudumise korral, mis spetsiell valmistatud taimkahjurite jaoks, võib tarvitada ka teisi arseenrohelisi (pariisi, sileesia) või kaltsiumarsenaati (400 gr.).

Vedeliku valmistamise retsept „Põllumehe käsiraamatu osa III lhk. 107 või „Aed“ Nr. 4 1932. järele.

100 lt. valmistamiseks võetakse:

1 kg. vaskvitrioli.

120 gr. uraaniarohelist.

2 kg. kustutamata lupja.

Vasevitriol sulatatakse samuti varem, nagu seda nägime bordovedeliku valmistamise puhul, 5 lt. vees. Järgmisel päeval segada lubi ja uraania roheline vähese veega pudruks, millele lisatakse juurde 5 lt. vett. Mõlemad lahud kallata ühekorraga väikse joana 3 anumasse ja segada hästi seal oleva 90 lt. veega. Proovida reaktsiooni. Kohe pritsida ära.

Väävliubja vedeliku

Kasutatakse peamiselt talviste pritsimiste puhul.

850 gr. värskelt kustutatud lupja.

450 gr. väävliõit.

10 lt. vett.

Väävliõis ja lubi kuivalt segada hästi ära, lisada 10 lt. vett juurde. Uuesti segada. Vedelik asetada parem emailitud, nõusse ja keeta tulel 45 minutit, kus juures terve aeg tuleb liigutada, et ei kõrbeks põhja. Samuti tuleb hoida alaliselt vedeliku hulk keetmise korral vee juurdelisamisega 10 lt. peal.

Suviste pritsimiste puhul kasutatakse põhivedelikku 1:35 vahekorras, see on 1 lt. lisatakse juurde 35 lt. vett, talvel aga 2—10 lt.

Vedelik hoida külma eest ja parem kasutada kohe ära.

Petroleumi emulsiooni

Koduseks valmistamiseks soovitav võtta:

175 gr. harilikku koduseepi.

2 lt. petroleumi.

1 lt. vett.

Koduseebi asemel võib olla 125 gr. rohelist seepi.

Viljapuude ja marjapöõsaste kahjuritõ vastu võitlemiseks samuti
hoonete lubjamiseks tarvitage ainult

Original Holderi isetõõtavaid Aia- ja lubjamispritsisi

millised on osutanud kõige täiuslikumadeks ja vastupidavamateks

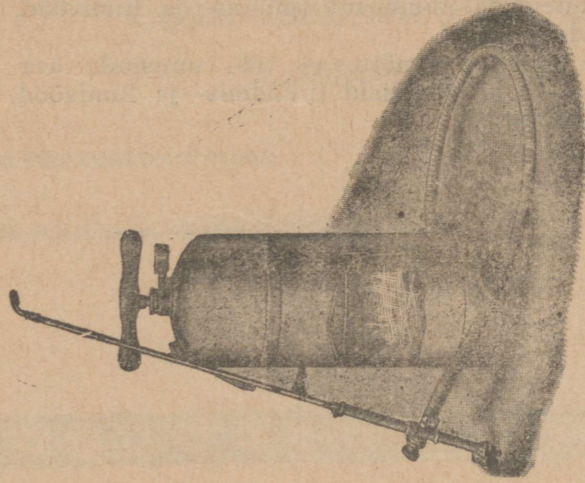
Alati saadaval mitmesugustes suurustes ja tüüpides
alandatud hindadega

Eesti Seemnevilja Ühisuse

Tallinna ladus ja osakondades. — Kõigis maakonna linnades.

Gebrüder Holder

Pritside erivabrik Metzingenis.

Seep lõigata väikesteks tükkideks ja panna ööseks likku 1 lt. vette. Hommikul asetada seebi vedelik tulele ja keeta nii kaua kui seep on täielikult sulanud. On see sündinud, siis tuleb võtta petrooleum, mis vahepeal asetatud nõuga sooja vette ja kallata tulest kaugemal, segades seebivee lahuse. Nüüd liigutada vedelikku tugevalt kasevitsa ehk käsipritsiiga. Prits tõmmata vedelikku täis ja lasta selle järele uuesti anumasse. Sarnaselt käsitades on emulsioon mõne minuti vältel valmis, mida tunnistab valkjas ühetaoline segu. Petrooleum ei tohi eralduda nõus, juhtub see, siis ei ole vedelik kõlvuline pritsimiseks.

Talvel tuleb kasutada petrooleumi — emulsiooni põhi-vedeliku 10—12 kordse vee lahuga, suvel aga — lehetäide vastu — 20—25 korda lahjendades.

Lahjenduseks tarvitatakse jõe või vihma vett.

Suvised pritsimise korral hoiduda liig palavast ilmast.

Formaliin ilmub turule 40% -na.

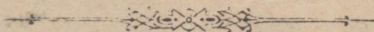
Viljapuu karbolineum: Riiklik Põlevkivi tööstus saadab turule 5—10 lt. plekknõudes. Õpetus nõudel.

Kui tahetakse saada kätte pritsimisega igal juhul enam vähem rahuldavaid tulemusi, siis tuleb pritsimist võtta ette vähemalt 4 korda, ilma et pruugiks teada missugused haigused ja kahjurid esinevad puul:

- 1.) varakevadel viljapuu karbolineumiga,
- 2.) enne õitsemist bordoo- ja arseenmürgiga,
- 3.) sama ainega pärast õitsemist ja
- 4.) 2—3 nädalat peale 3 pritsimist uuesti bordoo- ja arseenlahudega.

Taimhaiguste ja kahjurite vastu võitlemiseks võib kasutada ära veel alljärgnevat preparaatide, millel käsitamise õpetus lisatud juurde: Solbar, Nosparasit, viljapuude karbolineum ja Nikotiin ekstrakte. tõrjevahendeid ja abinõusid (püünis- ja liimivööd, haavade korrashoidu jne.).

Tõrje täielikkuse mõttes ei tohi unustada ära ka teisi tõrjevahendeid ja abinõusid (püüdmiss- ja liimivööd, haavade korrashoidu jne.).

Luunja, Jôgewa ja Tallinna puukoolest

kindlasordi isi

wiljapuud

marjapõõsaid

ilupuud ja — põõsaid

roosid paremates sortides

Kõrge külwiwäärtusega

aiawilja-, lille-, terawilja- ja heina

seemneid.

Aiatööriistu

mesindustarbeid

peitsimis- ja

pritsimiswahendeid:

Wiliapuude Karbolineumi,

Solbari ja m.

soowitab

Eesti Seemnevilja Ühisus

Tallinn, Walli tän. 6

Tel 426-36

Osakonnad igas maakonna linnas.

Puukooli saaduste müügi koht:

Tallinn. S. Tartu m. 37

Eestimaa Aianduse ja Mesinduse seltsi kauplus

„Õie“

Raekoja pl. № 9. Tallinn

Soovitab soodsate hindadega:

meevurre, mesipuld, kunst-kärge, sultsu-pliipe ja lõotse garanteeritud puhast mett jne.

Lille korve. Poti ja lõike lilli, surnupärgi jne.

Ostab puhast mett ja vaha.

Karusmarja-jahukaste tõrje „Kasoraaniga“

R. Tomson.

Praegu ei tule seda tõbe aga enam võimatuks lugeda, sest viimasel ajal tarvitusele võetud karusmarja-jahukaste tõrjevahendi „Kasoraani“ abil võime sellest tõvest täielikult vabaneda.

„Kasoraan“ on mitmete aastate kestel katsetes, samuti ka terves reas tegelikkudes aiamajapidamistes annud häid tagajärgi karusmarja-jahukaste tõrjes.

„Kasoraani“ levimist aednikkude hulgas takistab peamiselt asjaolu, et tema valmistamine, samuti ka valmistamiseks tarvitaminevate ainete saamine on seotud suurte raskustega.

Ülalmainitud asjaoludega arvestades laseb Taimehaiguste-katsejaam käesoleval kevadel müügile „Kasoraani“ 0,4 l. pudelites, millest jätkub 20 l. pritsimislahu valmistamiseks, s. o. 10 pöösa pritsimiseks.

Pritsimislahu valmistamine.

Pritsimislahu valmistamine „Kasoraanist“ on lihtne. „Kasoraan“ loksutatakse pudelis läbi ja valatakse 19 liitri vee hulka. Siin võetakse 100 g ($\frac{1}{4}$ naela) pesusoodat ja lahustatakse ühes liitris soojas vees. Saadud vedelikud valatakse kokku ja segatakse hästi läbi.

100 pöõsa peale läheb 200 ltr. lahu. Pritsimislahu valmistamiseks võetakse 4 ltr. „Kasoraani“ — Kr. 3. —, 1000 gr. pesusoodat Kr. —.20. — Kokku Kr. 3.20 ja 196 ltr. vett.

Pritsimine.

Pritsimised tulevad läbi viia järgmistel aegadel:

1. Kohe pärast õitsemist.
2. 10 päeva pärast esimest pritsimist.
3. 10 päeva pärast teist pritsimist.
4. Juuli esimesel poolel ja augusti alul (sügisese haiguse lööbimise kaitseks noorte pöõsaste juures).

Pritsimist korralikule teostamisele tuleb panna suurt rõhku. Eriti peab hoolas olema pritsimis-aegade suhtes. Esimene pritsimine peab järgnema kohe pääle õitsemist ja sellega ei tohi mitte hilineda.

Pritsimiseks valime võimaluse korral ilusa päikesepais-telise hommikupoole, see tagab pritsimislahu korraliku kuivamise. Vastu õhtut pritsides jäävad pöõsad ööseks kuivamata ja pritsimislahu võib kergesti kas vihm või tugev kaste maha uhtuda. Juhul kui vihm järgneb enne pöõsaste korralikku kuivamist, kaotab pritsimine suurema osa omast mõjust ning pritsimist tuleb korrata.

Pöõsaste pritsimist algame esmalt alt ülesse ümber pöõsa ja selle järele päält kergelt üle (vt. joon. 35, lk. 136). Selteel saavad kõik pöõsa osad pritsimisvedelikuga kaetud. Pääle pritsimist peavad kõik pöõsa osad olema ühtlaselt ja parajasti märjad.

Noored karusmarja pöõsad kannatavad tihti tugevasi haiguse sügisese lööbimise all. Sel korral on pritsimine mõõdapäüsematu, kui ei taheta lasta väärtus ikke marjapöõsaid hävida.

Aedades, kus jahukaste väga rohkesti esineb, on soovitatav

pritsida põõsaid enne purgade pakatamist kas 3% Solbari, 0,8% formaliini, vääveelubja vedeliku ($1\frac{1}{3}$ — $1\frac{1}{3}$) või 3% rauavitrioliga. Mainitud ainetest võime valida selle, mis kõige kergemini kättesaadav.

Juhul, kui marju (valmimata) tarvitatakse enne kahe nädala möödumist viimasest pritsimisest, tuleb neid enne tarvitamist pesta veega. Valminud marjade juures pole see tarvilik, sest selle ajaga on pritsimislahu kaotanud oma mürgise mõju.

Mis pritsimise tasuvusse puutub, siis on see väljaspool kahtlust, sest ühe põõsa pritsimine tuleb maksma 3,7 senti. Nii läheb pritsimisvedelik maksma kolmekordse põõsa pritsimise juures umbes 11 senti¹⁾. See on vaevalt poole liitri marjade hind, kuid sellega kindlustame omale puhta ja kõrgeväärtusliku saagi. Kõrgeväärtuslike marjade turundamine ei sünnita raskusi.

„Kasoraani“ tulukust tõstab veel asjaolu, et ta mõjub ka kahjurit vastu. Eriti tuleks seda mainida karusmarjade-lehevaablase (*Pteronidea ribesii* Scop.) kohta. Viimane esineb meil õige sagedasti ja tema kahjustus on tihti väga suur.

Tallinna Majaomanikkude Pank

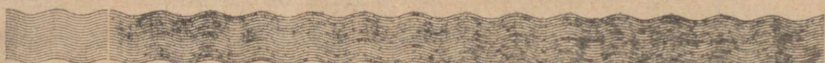
asub Harju uul. 29 teisel korrall

Pank võtab raha hoiule ja annab

laenusid ajakohase protsendiga.

Avatud iga päew k. 9—2.

Juhatus.

Joh. Klaussen

Pildiraami tööstus

aknaklaasid

peeglid j. n. e.

Dunkri t 3 Tallinn

Eestimaa Aianduse ja Mesinduse

seltsi

AED

Roopa t. № 7-a, Tallinnas

Asjatundlikult kultiveeritud

Viljapuud, marjapöösad,

ilupuud ja pöösad.

Aiawilja ja lilletaimed.

Lille sibulad

Potti ja lõike lilled.

Soodsate hindadega saadaval.

*Antakse tasuta juhatusi aiaasutamise
ja aiandusse puutuvates küsimustes.*

Rich. Reichmann

A I A Ä R I

soovib oma-t kasvatuses

igasuguseid

oitsvaid lilli.

lille korve,

pärgi j. n. e.

Vismari t 5.

Aiasõbrad

kui tahate lahti saada

vaheltkauple'atest

ostke

toa- ja aialilli ja aiasaadusi

Uuel turul kauplustest

Eesti Kutseaednikkude

Ühingu liigetelt

Tähelepanu!

Kõik liimed varustatud EKü numbri

ja müügisildiga.

Ex bibl. univ. Tart.

NOUMMETSIS TUKIKODE 1932

Soovitame laost mitmesuguseid
aiatööriistu.

Aedniku labidaid

Maa-aewamise harke

Mitmesuguseid rehasid

Oksakäärised

Oksasaage

Muruniidumasinaid j n e.

Puhk & Pojad

Rauaosakond

Tel. 427-55

Estonia pst. 19

Istutamiseks

aedlilledel | *taimi*
aedviljade

vilja- | *puid*
ilu- | &
marja- | *põõsaid*

kohastes sortes soovitab

aednik

K. Reim, S. Pärnu m. 102

Tallinnas, Tel. 457-82

Õiglase teenimise, asjakohaste nõuannete ja mõõdukate hin-
dade tõttu eriti soodne kohtasjaarmast ajaile ja võhikuile

Päegusel ajal ei saa keegi läbi ilma ajaleheta, küsimus seisab vaid selles, missugust lehte omale tellida?

Missugune peab olema põllumehe ajaleht?

Ta peab: seisma alaliselt ja kindlalt põllumeeste huvide kaitsel; tooma põllumehele kõige kiiremini, kõige kindlaima ja kõige täpsemaid teateid põllumeest huvitavate küsimuste kohta.

Kuid ta peab ka: sisaldama kõige värskemaid uudiseid kodu- ja välismaalt;

andma hea ülevaate kodumaa majanduselust ning turuseisukorrast.

Lõpuks peab ta: tooma võimalikult suurel määral piite päevasundmusist; avaldama huvitavaid ning põnevaid romaane ning jutte ajaviiteosas; olema käepärane kujult, hästiloetav trükit.

Eestis ilmivate ajalehtede seast vastab nendele nõudmistele kõige suuremal määral

„KAJA“

ja on sellepärast ainuke õige ajaleht põllumehele.

Arvesse võttes äärmiselt suurt rahapuudust maal, on „Kaja“ ärijuhatusel kõiki kulusid kärpides korda läinud „Kaja“ tellimishinda alandada.

„Kaja“ tellimishind on:

1 kuu peale 1 kroon 25 senti; 3 kuu peale 3 krooni; 6 kuu peale 5 krooni 50 senti; 1 aasta peale 11 krooni.

Sellejuures saavad kõik „Kaja“ pooleaasta ja pikemaaja tellijad täiesti tasuta 2 korda kuus ilmuvat suure põllumajandusliku ajakirja „Põllumees“.

„Kaja“ tellimisi võetakse vastu iga postkontois.

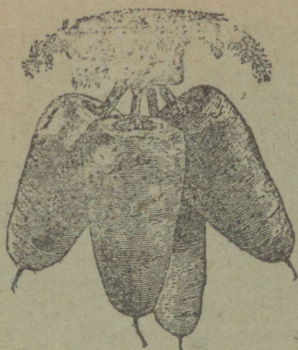
Georg Meyer

Pikk t. 10.

Kui Tallinna kõige vanem raua ja terasasjade kauplus, soovib peaaegu muu kauba

aiatööriistu, nagu: labidaid, harke, rehasid, nuge, kääre ja pritse.

Hollandi

Seemnekauplus

Tallinnas ja Tartus.

OSAKONNAD:

Kuresaares, Wiljandis, Pärnus

ESITUSED IGAS LINNAS.

Aiawilja sööda juurikate, heina j. n. e

Seemned

Müük suurel ja väikesel arwul.

KODUMAA WABRIKUTE

Riidekauplus

Heinrich Tofer

Tallinn, S. Karja t 15.

Müürvahe tän. nurgal.

Iga kodanik saagu kodumaa riide tarwitajaks

Puuwillase- ja willase riide jaoskonnad

rakuldavad oma suure väljavalikuga iga nais- ja mees-
kodaniku tarvidused.